

ידיעה ועדים

ידיעת החתן וכלה על נוכחות של העדים

שולחן ערוך אבן העזר הלכות קידושין סימן מב סעיף ג
צריך שיראו המקדש והמתקדשת את העדים, אבל אם ראו אותם שנים מהחלון והם
רואים ואינם נראים לו או לה, אינה צריכה ממנו גט.
הגה: ואפילו שמעו העדים שאמרה שמקבלת לקדושין, יכולה לומר: יודעת הייתי שאין
קדושין בלא עדים וכוונתי לשחוק בו (ריב"ש סימן רס"ו). ודוקא שאמרה שכיוונה לשחוק
בעלמא, אבל אם מכחשת שקבלה כלום, והעדים מעידים שקבלה, שוב אינה נאמנת לומר:
לשחוק כוונתי, והוי קדושין (מהר"ם פאדוואה סימן ל"ב).

חלקת מחוקק על שולחן ערוך אבן העזר הלכות קידושין סימן מב סעיף ג

(ז) יכולה לומר יודעת הייתי - נרא' אף שהם אומרי' שכוונו לשם קידושין לא מהני מאחר שלא ראו את העדים וכמו שאכתוב בסמוך:

חלקת מחוקק על שולחן ערוך אבן העזר הלכות קידושין סימן מב סעיף ג

(ח) .... אין כאן קידושין אפי' לדברי העדי' וכמו שכתב הרשב"א הביאו הב"י סי' זה דכל שהם לא ראו אותה אין כאן קידושין ומשמעו' ל' הרשב"א אף שהם אומרים שכוונו לשם קידושין אינו כלום דהכל יודעין שאין קידושין בלא עדים כלום ואף אם שמעו מפיה שמקבלת לשם קידושין אכן סהדי דלא קבלה לקידושין רק שאומרת כן ולבה בל עמה ואינה נאמנת לומר שכוונת' הית' לקידושין דהא העדים צריכים לידע אמתת הקדושין וכאן יודעים העדים שהיא אינה רואה אותם וא"כ אף אם היא טוענ' שכוונ' לשם קידושין לאו כלום הוא...דכאן אף שאנו יודעין שלא כוונה לשחק אפ"ה לא מהני כל שלא ראתה העדי'...

בית שמואל על שולחן ערוך אבן העזר הלכות קידושין סימן מב סעיף ג

י וכוונתי לשחוק - כאן הולכים אחר הכוונה כיון שהיה בלא עדים שהם לא ראו העדים ולדעת מהר"מ פדוואה שהבי' בסמוך אם כוונתם היה לשם קידושין מהני אפילו שלא ראו העדים מ"ה מחלק בין אם אמרו לשחוק היה כוונתם לבין אם מכחישים אבל לדעת מהרי"ט אפי' אם היה כוונתם לשם קידושין לא מהני והטעם משום התורה הפקיעה הקדושין ותדע דאל"כ למה נאמנת לומר לשחוק כוונתי ולא חיישינן שמא ערמה הוא אלא ודאי דלא מהני הקדושין:

יא שוב אינה נאמנת - בח"מ השיג על דין זה ופוסק לא כהר"מ פדוואה ואפילו אם הם מוכחשים מעדים מ"מ כיון שלא ראו העדים לא הוי קידושין וכתב הטעם משום אכן סהדי דלא קבלה לשם קידושין ובחדושי מהרי"ט כתב אפילו אם היה כוונתם לשם קידושין לא מהני כמ"ש בסמוך ואם הקדושין היה לפני עדים פסולים והם לא ידעו דעדים הם פסולים ועדים אחרים כשירים ראו ג"כ מרחוק הקדושין והם לא ראו את העדים אלו י"ל דתלי' בשני טעמים הללו לטעם שכתב הח"מ הוי קידושין דהא כוונתם היה לשם קידושין כיון דלא היו יודעים דהם פסולים אבל לטעם מהרי"ט אף בכה"ג לא הוי קידושין:

אבני מילואים על שולחן ערוך אבן העזר הלכות קידושין סימן מב סעיף ג

משום דגיטין וקידושין בעינן עדים לגוף המעשה ובעינן כוונתן לקידושין גם לעדי' צריך שיכוונו המקדש והמתקדשת. וכן מצאתי בריטב"א פ"ב דקידושין (דף מ"ב) [מג, ב] ז"ל ואף על גב דלא בעינן בקידושין אתם עדי צריך שיהיו העדים שם ולא מהני הטמין עדים אחורי הגדר חדא דהא לא חשיבי עדות בדבר שגוף הדבר צריך לעדות אלא בדבר שצריך עדות משום שיקרי ועוד דהוי מצי למימר לא שתקתי אלא בשביל שלא ראו עדים וכסבורה שלא הועיל קידושיו והוי ליה כמקדש בלי עדים דאין חוששין לקידושין עד כאן לשונו. וא"כ בזה שהיו הכשרים אחורי הגדר לא הוי קידושין מטעמא שכתב הריטב"א דלא מהני עידי הכמנה כלל בדבר שצריך גוף הדבר לעדים, והיינו משום דנהי דקידושין לא בעי אתם עדים אבל כוונה לעדים מיהו בעי דהיינו ששניהם יכוונו לקדש בפני עדים וא"כ הכא שהעדי' נמצאו פסולים תו לא מהני כלל מה שהי' עדים כשרים אחורי הגדר דעדי הכמנה לא מהני כלל כיון שלא הי' כוונתם להעדים הטמונים וכמו שכתב הריטב"א בטעם הראשון דהיכא שגוף הדבר צריך עדים לא מהני עדי הכמנה וא"כ בנ"ד לא הוי קידושין ודוק ועמ"ש בסק"ו.

קידושין בלי לדעת שיש
עדים

מהר"ם פאדוואה, רמ"א

ח"מ-אן סהדי שלא כוונה
לקידושין, שהכל יודעים
שצריך עדים

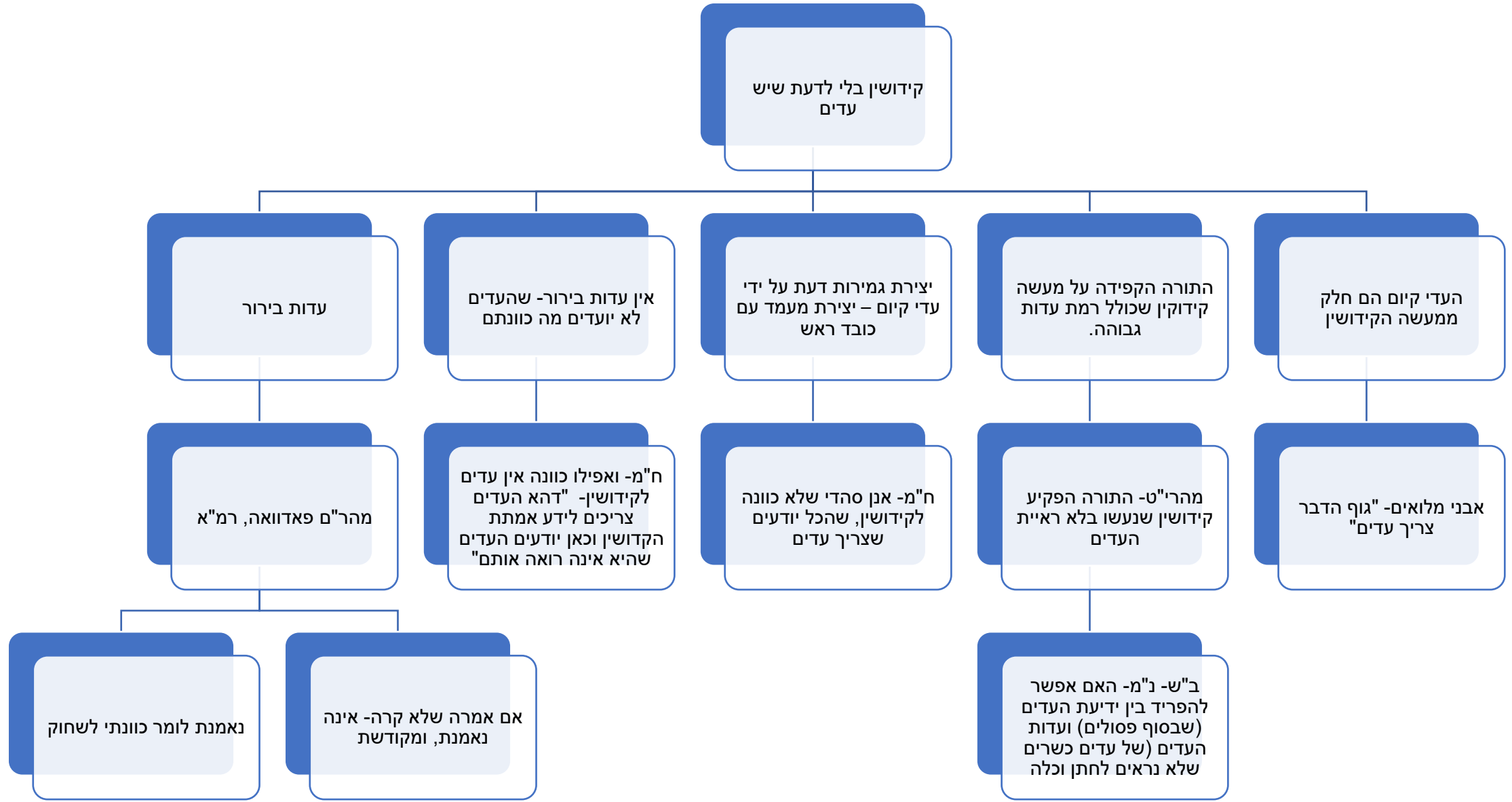
מהרי"ט- התורה הפקיע
קידושין שנעשו בלא ראיית
העדים

נאמנת לומר כוונתי לשחוק

אם אמרה שלא קרה- אינה
נאמנת, ומקודשת

ואפילו כוונה אין עדים
לקידושין- "דהא העדים
צריכים לידע אמתת
הקדושין וכאן יודעים העדים
שהיא אינה רואה אותם"

ב"ש- נ"מ- האם אפשר
להפריד בין ידיעה שיש
עדים (שלמעשה פסולים)
ועדות העדים (של עדים
כשרים שלא נראים לחתן
וכלה

קידושין בלי לדעת שיש עדים

עדות בירור

אין עדות בירור- שהעדים לא יועדים מה כוונתם

יצירת גמירות דעת על ידי עדי קיום - יצירת מעמד עם כובד ראש

התורה הקפידה על מעשה קידושין שכולל רמת עדות גבוהה.

העדי קיום הם חלק ממעשה הקידושין

מהר"ם פאדוואה, רמ"א

ח"מ- ואפילו כוונה אין עדים לקידושין- "דהא העדים צריכים לידע אמתת הקדושין וכאן יודעים העדים שהיא אינה רואה אותם"

ח"מ- אגן סהדי שלא כוונה לקידושין, שהכל יודעים שצריך עדים

מהרי"ט- התורה הפקיע קידושין שנעשו בלא ראיית העדים

אבני מלואים- "גוף הדבר צריך עדים"

נאמנת לומר כוונתי לשחוק

אם אמרה שלא קרה- אינה נאמנת, ומקודשת

ב"ש- נ"מ- האם אפשר להפריד בין ידיעת העדים (שבסוף פסולים) ועדות העדים (של עדים כשרים שלא נראים לחתן וכלה)